

Erciş'in Tarihçesi:

Erciş'in de içinde bulunduğu Van Gölü havzasının geçmişi tarih öncesi dönemlere kadar inmektedir. Bölgede Neolitik yerleşmeler konusunda bilgi olmamasına rağmen Tilkitepe Höyüğu, Edremit, Kalecik, Dilkaya ve Ernis mezarlarındaki buluntularda Kalkolitik yerleşim izleri görölmektedir. Dilkaya Höyüğu buluntularında Erken Hurri kültürünün (M.Ö 3000) bölgede etkili olduğu bilinmektedir. Erciş'in bilinen ilk resmi tarihi Urartularla (MÖ900-600) başlar. Arap kaynaklarında geçen Arciş adının Urartu Kralı Argişti'den geldiği ve dolayısı ile Erciş'in Urartular tarafından kurulduğu belirtilmektedir.

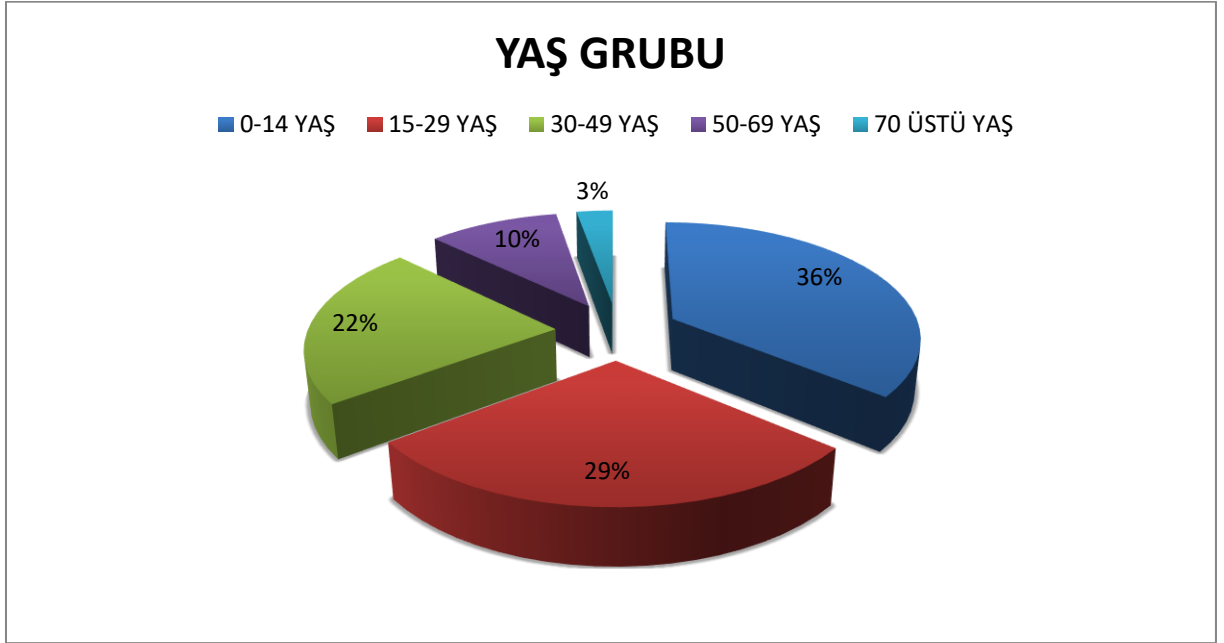
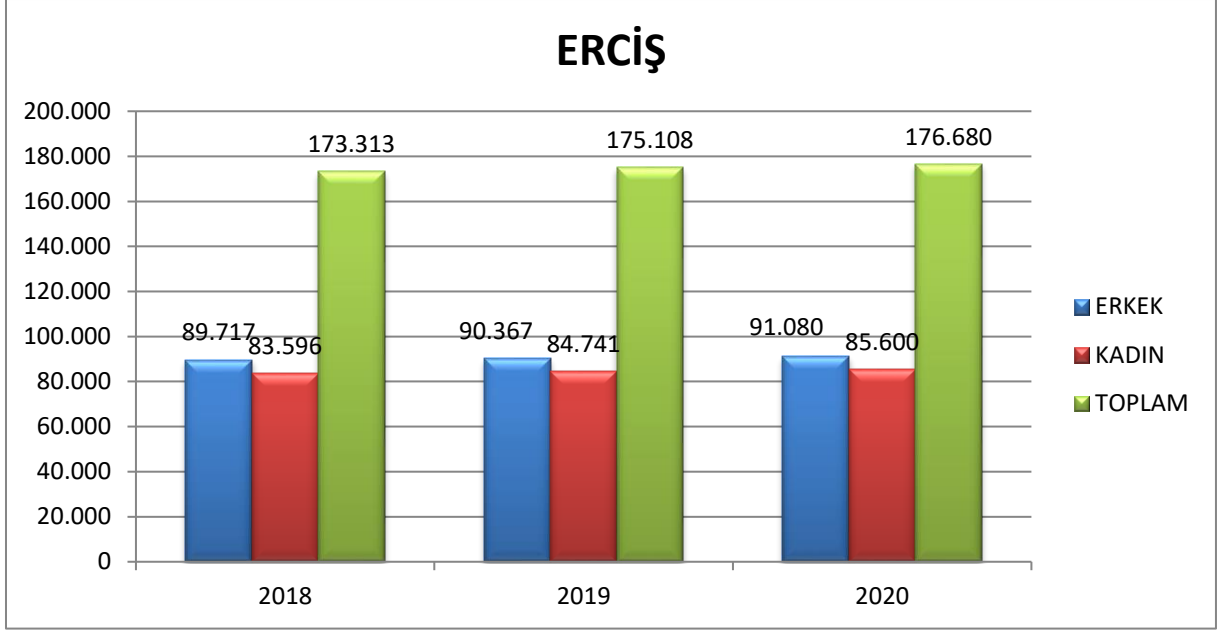
Erciş'in Coğrafyası:

İlçenin toplam yüzölçümü 2.179 km²'dir. Yükseltisi 1750 m'dir. Vangölü'nden 5 kilometre içeride, 25 metre yükseklikte kurulmuş olan Erciş'in Van'a uzaklığı ise 90 kilometredir.

Erciş Ovası, Van Gölü kıyılarının en geniş ovalarından biridir. Ova, geniş vadiler boyunca içerilere sokulmuştur. Zilan Deresi'nin geçtiği yerlere "Hatun ukurovası", üzerinde Erciş ilçesinin bulunduğu düzlüğe de "Suluova" adı verilmektedir. Ayrıca bol otlulu ve sulu birçok ova ve yaylası bulunmaktadır. Erciş ilçesinin güneyinde Van il merkezi, doğusunda Muradiye ilçesi ve Nahçivan ülke sınırı, batısında ise Ahlat, Adilcevaz ilçeleri bulunmaktadır. Bölgede karasal iklim hâkimdir. Kışlar soğuk ve sert, yazlar sıcak ve kuraktır.

Erciş'in Nüfus Yapısı:

Erciş ilçesi Van ilin en büyük 2. Büyük ilçesidir. Erciş ilçesinin toplam nüfusu **176.680** kişidir. Toplam nüfusun %52'si (91.080) erkek, %48'i (85.600) kadındır. İlçe nüfusu bir önceki yıla göre nisbi olarak artmıştır.

Erciş Eğitim:

İlçe genç nüfusa sahip bir ilçedir. Bu bakımdan öğrenci sayısı da fazladır. Milli eğitim bakanlığının okulları dışında Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı yüksek okullarda mevcuttur. İlçe de Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı; 225 okul ve **1.909** derslik bulunmaktadır.

İlçede **55.133** öğrenci bulunmaktadır. Toplam nüfusun **%28'i** öğrencidir. İlçede Yüzüncü Yıl Üniversitesine bağlı bir yüksekokul ve birde işletme fakültesi bulunmaktadır. Bu iki okulun ortalama ikibin öğrencisi bulunmaktadır.

İlçe Turizmi:

İlçe tarihi geçmişi ile birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Zengin kültür varlıklarına sahiptir. İlçe turizm potansiyeli yüksektir. İlçeye her yıl yerli yabancı turist ziyaretleri olmaktadır. Gezilip görülmesi gereken yerler fazladır. İlçeye ait eserler arasında; Urartu dönemine ait baskı kalıpları, Urartu dönemine ait Deliçay Kalesi ve Limanı, Urartu dönemine ait çivi yazılı kitabeler, açık hava tapınağı, Urartu kaya mezarları, Zernaki tepe yerleşim yerleri bulunmaktadır.

Bunların yanında Türk tarihine ışık tutan eserler mevcuttur. Bu eserler arasında mezarlıklar, kaleler, türbeler ve köprüler mevcuttur. Bunlar arasında önemli eserler Erciş Kalesi, Akçayuva Köyü Türbesi, Koca Yusuf Paşa türbesi bulunmaktadır.¹

İlçe de özellikle Van inci kefali balığının üreme dönemlerinde balık göçü festivali düzenlenmektedir. Dünya da eşine rastlanmayan bu doğa olayını izlemek ve şahit olmak için birçok yerli ve yabancı turist ilçeyi ziyaret etmektedir.

¹ Erciş Kaymakamlığı, 2020

Erciş Ekonomisi:

Van'ın ilçeleri arasında ekonomik bakımdan en düzenli ve gelişmiş ilçesidir. Ticari hayat güçlüdür. Ancak 'kükürt' gibi doğal ürünlerin işleneceği orta boy sanayiden yoksundur.

İlçenin ekonomisinde söz sahibi olan ve ilçeye en büyük katkı sağlayan kurum Erciş Şeker Fabrikası'dır. 26 yıldır faaliyet veren kurum Erciş ilçesine ekonomik anlamda büyük katkılar sağlamış, yöre halkının istihdamında pay sahibi olmuştur. Ancak kurum 2008 yılında özelleştirme kapsamına alınmıştır. Kurumun yaklaşık üretim kapasitesi 45 milyon TL'dir. Bu ilçeye ve bölgeye önemli bir katkı sağladığını göstermektedir.

Tarihi İpekyolu'nun geçtiği Erciş'te ticari faaliyetlerde gelişmiştir. İlçe de büyüklü küçüklü sanayi işletmeleri bulunmaktadır. İlçeye büyük katkı sağlayan işletmeler yöre halkına istihdamda sağlamaktadır. Ticaret ve Sanayi Odası'nın da bulunduğu ilçe de son olarak Organize Sanayi Bölgesi (OSB) açma çalışmaları devam etmektedir.

Van ili sahip olduğu jeolojik yapı gereği önemli perlit ve pomza yataklarına ev sahipliği yapmaktadır. Pomza ve perlit yatakları özellikle Erciş ilçesinde yoğunlaşmıştır. Bu ilçede Kocapınar ve Erbeyli sahalarında perlit ve pomza yatakları bulunmaktadır. Pomza rezervinde Dünyada 2. sırada bulunan Türkiye'de toplam rezervin %6,5 de Van İlinde çıkarılmaktadır. Pomza ve perlit maden rezervinde Erciş ilk sıradadır.

POMZA MADENİ	
Erciş-Ekiciler Köyü	3.491.000 ton Rezerv
Erciş-Kırkpınar Köyü	69.950.000 ton Rezerv
PERLİT MADENİ	
Erciş-Kocapınar	1.350.000.000 ton Rezerv
Erbeyli Köyü	200.000.000 ton Rezerv

Bunun yanında Kocapınar sahasında 20 milyon m³ pomza rezervi olduğu bilinmektedir.²

Erciş'te Tarım ve Hayvancılık:

Tarım:

Toplam Alan (dekar)	Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Alanı (dekar)	Nadas Alanı (dekar)	Sebze Bahçeleri Alanı (dekar)	Meyveler İçecek ve Baharat Bitkilerin Alanı (dekar)
422.260	254.014	153.776	5.803	8.667

Erciş ilçesinde toplam tarım alanı 422.260 dekadır. Toplam tarım alanının 254.014 dekarı tahıllar ve diğer bitkisel ürünler alanı, 153.776 dekarı nadas alanı, 8.667 dekar meyveler alanı, 5.803 dekarı ise sebze bahçeleridir.

2020 yılı verilerine göre ilçede üretilen tarım ürünleri miktarı;³

Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünler Üretimi:

Ürün Adı	Ekilen Alan (Dekar)	Hasat Edilen Alan (Dekar)	Verim (Kg/Dekar)	Üretim (Ton)
Buğday	74.160	72.864	247	18.012
Arpa	76.258	75.337	182	13.676
Fasulye Kuru	375	375	221	83
Nohut Kuru	113	104	135	14
Patates	1.225	1.225	3.776	4.625
Şeker Pancarı	3.233	3.233	3.687	11.921
Yonca	85.000	84.500	2.200	185.900
Korunga	12.000	11.500	1.800	20.700
Mısır (Silaj)	1.650	1.650	6.000	9.900
Toplam	254.014	250.788	18.248	264.831

² Maden Tetkik Arama, 2020

³ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2020

Sebze Üretimi:

Ürün adı	Ekilen alan(dekar)	Üretim(ton)
Fasulye Taze	250	275
Beyaz Lahana	1500	6750
Marul (kıvırcık)	12	36
Marul (Göbekli)	24	68
Marul (İceberg)	2	4
Maydanoz	1	3
Roka	4	4
Karpuz	680	2380
Kavun	630	1890
Dolmalık Biber	230	460
Sivri Biber	268	488
Hıyar	359	1220
Patlıcan	90	135
Domates	1571	7196
Kabak (Bal)	20	40
Soğan (Taze)	104	162
Kırmızı Turp	58	93
Toplam	5.803	21.204

Meyve Üretimi:

Ürün Adı	Toplu Meyve Alanı (Dekar)	Meyve Veren Ağaç Sayısı	Meyve Vermeyen Ağaç Sayısı	Verim (Kg/Meyve Veren A.S)	Üretim (Ton)
Sofralık Üzüm	280	0	0	579	162
Elma Golden	400	7822	4755	50	391
Elma Starking	5190	15360	143290	50	768
Elma Granny	26	710	163	35	25
Diğer Elma	255	3150	3585	30	95
Armut	619	16280	1490	30	488
Ayva	30	1075	43	21	23
Kayısı	355	12425	5352	27	336
Zerdali	9	308	74	29	9
Kiraz	95	3165	229	26	82
Vişne	65	2350	163	23	54
Erik	83	2451	137	30	74
Ceviz	1260	13430	920	30	403
Toplam	8.667	78.526	160.201	74	2.910

Ceviz Üretimi:

Ürün adı	Toplu meyveliklerin alanı(dekar)	Üretim(ton)	Ağaç başına ortalama verim(kg)	Meyve veren ağaç sayısı	Meyve vermeyen ağaç sayısı	Toplam ağaç sayısı
Ceviz	1.260	403	30	13.430	920	14.350

Tarımda makine kullanımında ilçede;

- **1.805** traktör
- **11.124 Diğer Alet ve Makinler** bulunmaktadır. ⁴

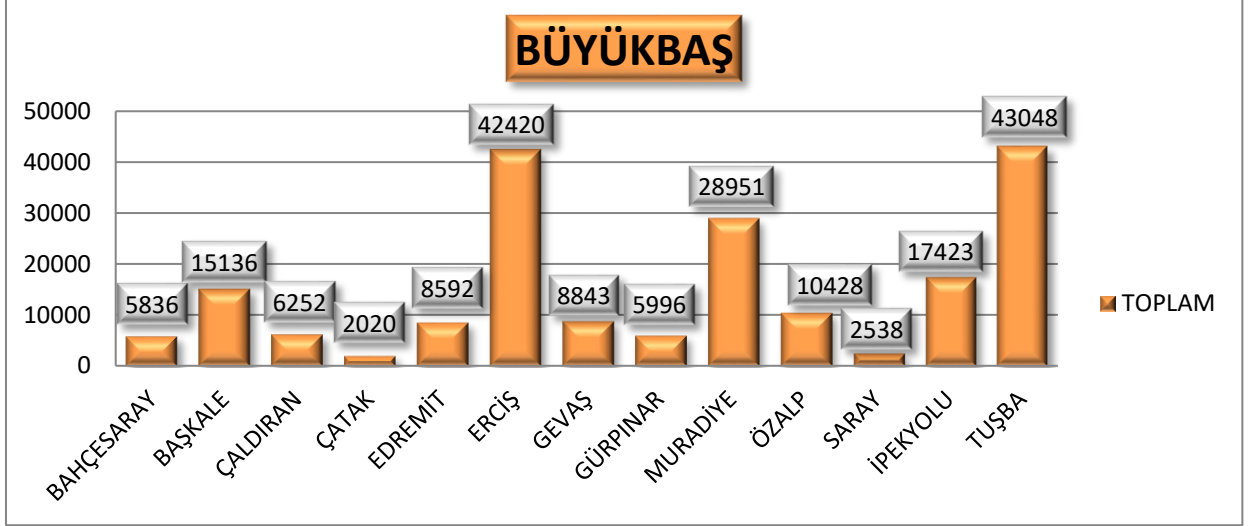
Hayvancılık:

Tarım ile birlikte ilçenin temel geçim kaynakları arasında en önemlisi hayvancılıktır. Hayvancılık faaliyetleri belde ve köylerde yoğunlaşmıştır. İlçe mera varlığı bakımından zengindir. Daha çok küçükbaş ve büyükbaş yetiştiriciliği yapılmaktadır. Et üretimi, süt üretimi, yağ üretimi yapılmaktadır.

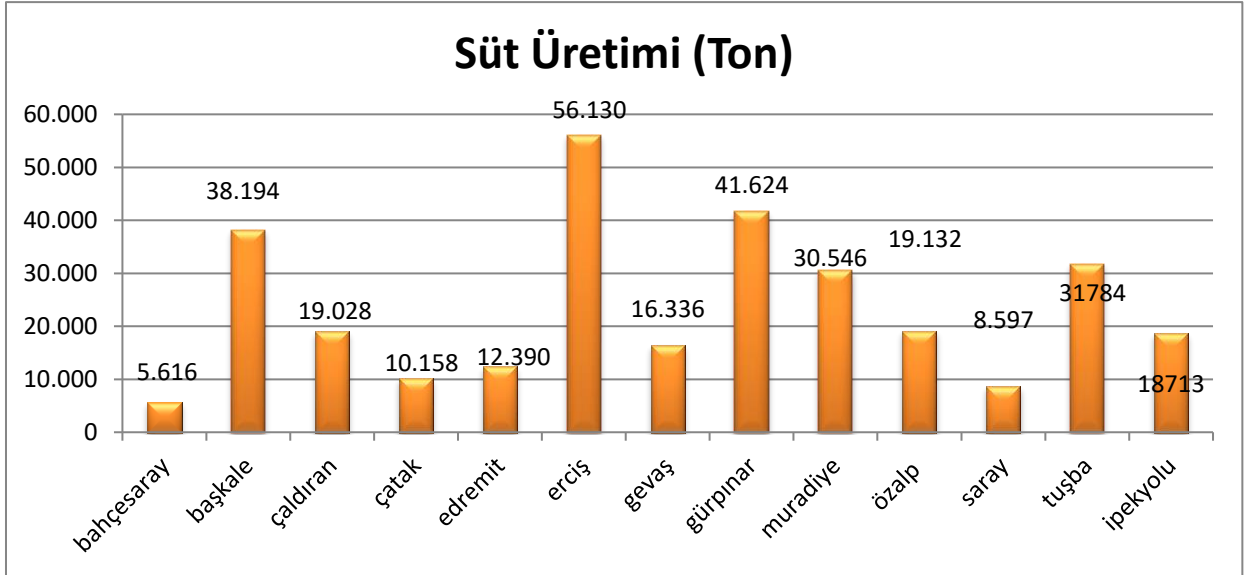
Büyükbaş (Baş)	Koyun Sayısı (Baş)	Keçi Sayısı (Baş)	Süt Üretimi (Ton)	Bal Üretimi (Ton)
42.420	338.100	22.885	56.130	112

2020 verilerine bakıldığında ilçede 338.100 baş koyun, 42.420 büyükbaş hayvan, 22.885 baş keçi bulunmaktadır. Keçi varlığı bakımından Van'da ikinci sırada yer almaktadır. Büyükbaş hayvan varlığının en fazla olduğu ilçe Erciş ilçesidir.

⁴ Tüik, Tarımsal Makine Kullanımı, 2018

Bunun yanında süt üretiminde Erciș ilçesi il sırada yer almaktadır.⁵

Arıcılık: Arıcılık küçükbaş ve büyükbaş hayvancılıktan sonra ilçe de faaliyeti yapılan bir diğer ekonomik alandır. İlçede aktif olarak arıcılık yapan 12 köy bulunmaktadır.

İşletme sayısı	Yeni Tip Kovan	Eski Tip Kovan	Toplam Kovan	Bal Üretimi (Ton)	Balmumu Üretimi (Ton)
27	8.298	790	9.088	112,5	7,08

Toplam **9.088** kovanda yapılan arıcılıkta yılda ortalama **112,5** ton bal üretilmektedir.⁶

⁵ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2020

Erciş'te Öne Çıkanlar:

- ✓ Küçükbaş ve büyükbaş hayvan varlığı,
- ✓ Sanayi faaliyetlerinin gelişmesi,
- ✓ Tarımsal üretim zenginliği,
- ✓ Zengin yer altı kaynakları,
- ✓ İlin en büyük ilçesi olması,
- ✓ Yüksek turizm potansiyeli,
- ✓ Erciş şeker fabrikası,
- ✓ Bal üreticiliği,

Erciş Yatırım Alanları:

- ✓ Yer altı kaynaklarının kullanımı,
- ✓ Turizm yatırımları,
- ✓ Hayvancılık yatırımları,
- ✓ Hayvansal ürünler üzerine yatırım,
- ✓ Tarımsal üretim yatırımları,
- ✓ Bal üreticiliği,
- ✓ Meyve ve sebze üreticiliği,

Erciş'te Yapılması Gerekenler:

- ✓ Tarım üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- ✓ Hayvan üreticilerine gerekli desteğin sağlanması,
- ✓ İlçe de yapılma aşamasında olan organize sanayi bölgesinin hızlı bir şekilde tamamlanması,
- ✓ Ticari ve sanayi işletmelerine gerekli devlet desteğinin sağlanması,
- ✓ Etkin işgücünün ilçe de kalması için yeni ekonomik açılımların yapılması,
- ✓ 2011 depreminin yarattığı ekonomik ve sosyal sorunların giderilmesi için gerekli çalışmaların hızlandırılması,

---

⁶ Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı 2020

- ✓ İlçe turizminin gelişmesi için gerekli girişimlerde bulunulması ve ilçe tanıtımının iyi yapılması,
- ✓ İlçe sivil toplum kuruluşlarının çalışmalarına dikkat çekilmesi,
- ✓ Ekonomik ve sosyal kaygılardan kaynaklanan göçün engellenmesi için gerekli çalışmaların yapılması,
- ✓ İlçe eğitim ve sağlık hizmetlerinin modern yapıya ulaştırılması,